

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3735/2023
25.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате јубиларне награде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 613/23 од 17.05.2023. године, у седници већа одржаној 25.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 613/23 од 17.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1267/21 од 18.05.2021. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да му исплати износ од 54.344,00 динара на име неисплаћене јубиларне награде са законском затезном каматом од 15.06.2018. године до исплате (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 66.474,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 613/23 од 17.05.2023. године, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му исплати износ од 54.344,00 динара на име неисплаћене јубиларне награде са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године до исплате (став први изреке). Преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка, а тужилац обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.500,00

динара (став други изреке). Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 18.000,00 динара (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23) - у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене почев од 15.05.2008. године јер је преузет из органа привремених институција Косова и Метохије, на основу Закључка Владе Републике Србије од 21.02.2008. године и 17.04.2008. године у Управу за извршење заводских санкција. У закључку Владе РС од 17.04.2008. године прописано је да се положај преузетих лица има уподобити правној ситуацији у смислу одредбе члана 135. став 1. Закона о државним службеницима, како је то наведено и у решењу од 29.04.2008. године. Утврђена је просечна нето зарада за месец децембар 2018. године у Републици Србији која је износила 54.334,00 динара. Тужилац није подносио захтев за исплату јубиларне награде.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је на основу члана 120. Закона о раду и члана 44. став 1. тачка 1. и став 2. и 3. Посебног колективног уговора за државне органе закључио да се тужилац налазио у радном односу код тужене од дана преузимања из привремених институција КиМ од 15.05.2008. године, да тужена није донела решење о нераспоређивању тужиоца, односно није доставила доказ да је тужиоцу утврђен статус нераспоређеног државног службеника, па како се тужилац налазио у радном односу код тужене и даље, односно више од десет година од дана заснивања радног односа, усвојио је тужбени захтев тужиоца, закључујући да је тужилац 15.05.2018. године остварио право на јубиларну награду за навршених 10 година рада у радном односу код органа тужене, односно након преузимања код тужене.

Другостепени суд је побијаном пресудом преиначио пресуду првостепеног суда, тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, јер тужилац, до закључења расправе пред првостепеним судом, није предочио доказе да се писменим путем обраћао надлежном функционеру захтевом за исплату јубиларне награде, нити је због "ћутања администрације" покренуо управни спор, па у ситуацији када му није признато право на јубиларну награду, он не може са успехом тражити исплату по том основу. По мишљењу другостепеног суда, јубиларна награда, према изричитим правилима из члана 105. став 3. Закона о раду, не сматра се зарадом већ другим примањима, за чије остварење је нужно поштовати поступак прописан правилима из члана 140.-143. Закона о државним службеницима. Када је запослени пропустио да користи делотворно правно средство, он у парници не може са успехом остварити право на накнаду штете с позивом на незаконит и неправилан рад органа тужене у смислу правила из члана 172. Закона о облигационим односима, а по основу одговорности правног лица за штету коју проузрокује његов орган. Због тога, по мишљењу

другостепеног суда, супротно закључку првостепеног суда, не постоји основ одговорности тужене за штету коју тужилац трпи.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно одбио тужбени захтев, преиначујући првостепену пресуду.

Одредбом члана 120. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), прописано је да општим актом, односно уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ.

Одредбом члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 25/15 ... 34/18), је прописано да запослени има право на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, с тим што се висина новчане награде увећава за 25% при сваком наредном остваривању тог права, тако да се исплаћује и то под тачком 1) за десет година рада у радном односу - у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса. Према ставу 2. наведене одредбе закона, запослени остварује право на јубиларну награду за навршених 10, 20, 30, 35 и 40 година рада проведених у радном односу у државном органу, органу аутономне покрајине, односно јединици локалне самоуправе, без обзира на то у ком органу је запослени остварио право из радног односа. Код утврђивања права на јубиларну награду рачунају се и године рада код послодавца од кога је надлежни орган преузео надлежности, послове и запослене.

У конкретном случају, тужилац је преузет из привремених институција на Косову и Метохији у Управу за извршење заводских санкција, али је остао нераспоређен. У ситуацији када тужилац није радно ангажован, он нема право на јубиларну награду, пошто Посебан колективни уговор за државне органе то право предвиђа за године рада проведене у радном односу у државном органу, а тужилац од дана преузимања 15.05.2008. године није радио. На основу Закључка Владе тужилац је формално у радном односу код тужене са фиксним износом плате, али не остварује рад нити му се обрачунава минули рад.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да му право на јубиларну награду припада као лицу које је у радном односу код послодавца, јер услов за исплату јубиларне награде није распоређеност на рад запосленог. Супротно тим наводима ревизије, одредба члана 44. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе јасно и недвосмислено прописује право запосленог на јубиларну новчану награду у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса по запосленом у Републици Србији према објављеном податку органа надлежног за послове статистике за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, тако да се исплаћује за 10 година рада у радном односу у висини месечне просечне зараде без пореза и доприноса (тачка 1). Није довољно да запослени буде у радном односу код послодавца, јер би се у том случају право на исплату јубиларне новчане награде везивало само за радни однос. Поред радног односа потребно је да запослени и ради, а то овде није случај. Преузимање на основу Закључка Владе не подразумева остваривање свих права из радног односа, што је јасно из садржаја Закључка којим је одређен само фиксни износ плате тужиоцу без

обрачунавања минулог рада. С тим у вези, неосновано се у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Како је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**